

kujejo, posebno ona lepa krava tam, ki je vsej čredi vodnica ter nosi zvonec okolo vratú. — In kako živo je vže na vse zgodaj zunaj na kmetih! Veseli ptički pojó in letajo z drevesa na drevo. Hladen vetrič popihava in nas prijetno hladi. Pastír goni živino na pašo, hlapci in dekleté vršé okolo hiše, vse dela, suče se in veseli lepega poletenskega jutra. In otroci? Dà, tudi otroci imajo svoje delo. Jarnejček in njegova sestra gresta na polje. Treba je plevicam južine in Jelica je vže toliko krepka, da lahko nese jerbas na glavi in odvrne materi jedno deklo. Druge težje stvari naloži Jarnejček na voziček, v katerega vpreže borno živinče, svojega oslička, in hajdi s sestrico na polje, ali pa h koscem na zeleni travnik. Turko, ta vedno zvesta domača žival, spremlja ju in skače pred njima zdaj na levo zdaj na desno ter kaže, da tudi on ima dokaj opravila, kadar je treba iz domače hiše vèn v prosto naravo božjo. — A kdo pride tam po cesti? Lep in čvrst deček je to. Turko zalaja, ali Jarnejček mu ukaže pohlevnemu biti. Ko pride deček bliže, takój ga spozna Jarnejček, kajti nihče drugi ni, nego Martinčev Jožek iz sosednje vasi, ki gre iz mesta domóv na vesele dijaške počitnice. Vže na cesti se prav pristrčno pozdravita mlada prijatelja, bivša součenca v domačej ljudskej šoli, a zdaj je njiju pot različen: Jarnejček se pripravlja za kmetski, a Jožek za gosposki stan v mestu. A to nima nič v sebi, prijatelja si ostaneta kakor v mladosti takó tudi v poznejšej moškej dóbi. In takó je prav, ker to je Bogú in ljudém po volji.

— x —

— 6.

D o m ó v !

Prišel nam je zaželeni čas. Vže dva meseca poprej smo sanjarili o dómu, roditeljih, bratih in sestricah. — Spričala smo prejeli, in zdaj hajdi domóv! Po vseh krajih mesta tekajo učenci in mladi dijaki vsak s svojim zvežnjem v roci. Tudi jaz in prijatelj moj Radovan pobaševa vsak svoje malenkosti v zveženj in z radostnim srcem se napotiva iz mesta, da bi zopet gledala svoj preljubi domači kraj in krasno prirodo. Solnce je stalo vže visoko na nebu, ko zapustiva dolgočasno mestno ozidje ter korakava péš po širokej prašnej cesti. Nič kaj dobro nisva ukrenila, da sva se podala na pot ob najhujšej poletnej vročini, ali kaj ovira mlado kri, ako si je v svésti, da skóraj ugleda domačo hišo, ljubeznivi materin obraz in sladko se smijoči ustnici veselega očeta. Lahen vetrič veje in hladi nama potno čelo ter pozibáva rumeno klasovje. Pisano polje se širi pred nama in za nama. Iz dehteče detelje se je spustil lehkokrili skorjanec in se ziblje skrileč visoko v zraku. Na cesti brska čopkasti udéb in iz bližnje goščave se čuje glas otožnega strnada. Trepotec vene ob poti in pljučnik razprostira peresa ob meji. Ženjice vihté ročno srpove in povijajo rumeno žito v snopovje, a otroci pobirajo za ženjicami ostalo klasovje, odtrgavajo dolga steblica in vežejo šopke, katere potem domóv nesó, da jih posušé, omanejo in tičem prihranijo zrnje.

Vse se ziblje in giblje na polji, a midva jo naglo mahava dalje; kmalu jameva pešati. Žeja naju muči, zatoorej stopiva k prijaznim ženjicam. Ponudijo nama hladne pijače, ki naju okrepča za trenotek. — „Kam pa vidva?“ nagovori naju mlad kosce in se nasloni o kosišče. — „V šolo sva hodila v mestu, a zdaj greva na počitnice,“ odgovoriva mu. — „A takó, takó!“ mrmrá óni

in izvleče iz jednega žepa pipo in mehur izza pasa. „Kje pa sta domá?“ — „Jaz, Máležev Radovan, a ta je Stojko iz Rodice“, odgovori mu brzo moj tovariš. — „Ahá, saj vaše pa poznam; malo se odpóčijta tù-le pod jesénom, potem se pa lahko peljeta gori do nas, govori Kovačev Andrej — ta je bil namreč óni kosec — in se obrne proti meni, pregledavajuč me od glave do nog. Ne braniva se in sedeva v mehko travo. Nad nama leno visi listje jesénovo ter se nevoljno poziblje, ako potegne hladen vetrič. A pri vozu privezan vranec se neprestano obrača in suče in vrtí kakor vrtavka, rep mu gre sém in tjà kakor nihalo; glavo meče sedaj na desno sedaj na levo in jezno zagradi časi za svojo kožo na prsih, misleč, da ulovi sitno muho ali hudega brenclja.

Detelja je kmalu nakošena. Andrej jo meče na voz, jaz in Radovan pa vsak nekoliko časa grabiva. Zadovoljen posméh se pokaže na koševih ustaih in z veseljem naju posadi na voz tik sebe. A meni, ki sem mu pravil, kakó da sem vže časi domá vozil z našo kobilico, ponudi vajeti v roke, dobro vedoč, da sem tudi jaz sam to neizrečeno želel. Kakor ptica leti vranec po belej cesti, a za nami se kadí prašni oblak. Le prenašlo se privozimo h Kovaču in nama je treba zopet peš naprej iti. Pohvalivši mene, da znam tako dobro konja brzdati, povabi naju na latvico kislega mleka. Dobro se nama prilaga hladeče mleko in ajdov kruh. Pokrepčavši in zahvalivši se, napotiva se dalje. Lehko korakava po prašnej cesti, a izza meje naju spremlja mično petje rumenokljunega kosa. Če tudi zlatoobrazno solnce ne pripeka več tako hudo kakor poprej, vender jo mahneva raje skozi gozdič po bližnjici. Prijetno je stopati po mehkem mahovji in se radovati krasne naravine lepote. Ptičje petje se razlega in odmeva po zelenem gozdiči in kaka ververica skoči tu pa tam iz jednega drevesa na drugo. Tudi plašni zajec nama preteče pot in brskne časi po rujavej prsti. Lehen vetrič popiha in zaziblje nežne vejice visokosne smreke ali krivega gabra. Sicer pa je vse tako tiho — skrivnostno.

Naglo nama mine kratkočasni pot in konec gozdiča se vže prikazuje najino domovje. Neka tajnost in tesnota se nehoté poloti človeškega srca, kadar stopa proti domačej hiši. Vse se nam zdi znano, vse takó domače, takó ljubko — — — Prijazna vasíca se skriva za ovočnim drevjem, a po njej žubori potoček in šibko ločje se ziblje ob njega obrežji. Vse je tako mirno, tako tiho — — — Pospéšiva svoje korake in kmalu stopava po domačej vasi. Vse naju pozdravlja, vprašuje in odgovarja, kliče in miga, dokler ne stopiva vsak na prag svoje rojstne hiše.

Pokokljan.

— x —

Resnična dogodba.

(Po Dr. Schubertu.)

Trgovci, ki se vozijo iz Amerike v Indijo, morajo biti po več mesecev na morji ter morajo marsikaj prebiti, o čemur popotniki na kopnem ničesar ne vejo. Za slučaj, ako bi kdo zbolel na morji, imajo vse večje barke svoje zdravnike, ki se s trgovci vozijo ter jim v bolezní pomagajo. Takó je zbolel na nekej barki kapitan ali barkin vodja, in ker se je zdravnik bal, da bi ga mrtvoud ne zadel, rekel je mornarjem, naj takój po obedu ka-